

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка
Національний університет державної податкової
служби України
Санкт-Петербурзький державний університет
економіки і фінансів

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

18 - 19 квітня 2012 року

Полтава
2012

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка
Національний університет державної податкової служби України
Державна податкова інспекція в м. Полтава
Санкт-Петербурзький державний університет економіки і фінансів
Російський державний торговельно-економічний університет (м. Москва)
Опольський університет (м. Ополь, Республіка Польща)
Білоруський державний економічний університет (Республіка Білорусь)
Вища школа оподаткування Академії STING (м. Брно, Чеська Республіка)
Гьоттінгенський університет Георга-Августа
(м. Гьоттінген, Республіка Німеччина)

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

18 - 19 квітня 2012 року

Полтава
2012

ББК У9(4 Укр)26-983
УДК 330.366
Ф59

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Полтавського національного технічного університету
імені Юрія Кондратюка заборонено

Редакційна колегія:

Л.О. Птащенко, д.е.н., професор;
С.В. Онищенко, к.е.н., доцент.

**Фінансова безпека в системі забезпечення національних інтересів:
проблеми та перспективи:** Матеріали Міжнародної науково-практичної
конференції, 18 – 19 квітня 2012 р. – Полтава: ПолтНТУ, 2012. – 184 с.

ISBN 978-966-616-103-4

У збірнику матеріалів науково-практичної конференції відображено результати наукових досліджень провідних науковців, молодих учених та аспірантів, розглянуто актуальні теоретичні й практичні проблеми забезпечення фінансової безпеки та впливу глобалізаційних процесів на національні інтереси держави. Значну увагу приділено загрозам, механізму та системі забезпечення фінансової безпеки держави. Розглянуто проблеми і пріоритети забезпечення бюджетної та податкової безпеки держави. Висвітлено питання ролі й впливу стабільності фінансових ринків на фінансову безпеку держави.

Розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, слухачів та студентів.

ББК У9(4 Укр)26-983
УДК 330.366

*Матеріали друкуються мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.*

ISBN 978-966-616-103-4

© Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка

ЗМІСТ

Секція 1. РОЛЬ І МІСЦЕ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ В КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ

В.М. Антоненко, Г.О.Портнова

МЕХАНІЗМ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ В КОНТЕКСТІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ..... 9

Д.В. Ванькович

МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ФІНАНСОВОЇ
БЕЗПЕКИ ТА ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ..... 11

З.С. Варналій

ОСНОВНІ ФОРМИ ТА ШЛЯХИ ПРОТИДІЇ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИМ
ДЕФОРМАЦІЯМ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ..... 12

Т.М. Завора

ВПЛИВ СКЛАДОВИХ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ НА РИНОК
ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВУ СФЕРУ..... 16

О. О. Кузьменко, О.О Заброда

ФОРМУВАННЯ ПУБЛІЧНОГО ІНТЕРЕСУ В СФЕРІ
ОПОДАТКУВАННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ З МЕТОЮ
ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ..... 18

І.В. Минчинська

ДО ПИТАННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
ТА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ 20

Л.А. Могиліна

ПІДВИЩЕННЯ РОЛІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ
ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ..... 22

Л.С. Омельченко, О.Е. Лактионова

СТИМУЛІРОВАНИЕ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В УКРАИНЕ
ПУТЕМ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ НАЛОГОВОГО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА 24

Т.В. Паєнтко

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ ТА ЇЇ СКЛАДОВІ 25

Л.О. Птащенко

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ФІНАНСОВИХ ІНТЕРЕСІВ НА РИНКУ
НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ..... 27

М.І. Рудая

ДЕМОГРАФІЧНІ ТА ФІНАНСОВІ ПЕРЕДУМОВИ ПЕНСІЙНОЇ
РЕФОРМИ В КОНТЕКСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ 29

Л.А.Свиштун

ПРОБЛЕМИ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОЇ
СФЕРИ В КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ..... 32

Т.В. Соловей

ІННОВАЦІЙНА БЕЗПЕКА ГОСПОДАРЮЮЧИХ СУБ'ЄКТІВ
РЕГІОНАЛЬНИХ АГРОПРОМИСЛОВИХ КОМПЛЕКСІВ УКРАЇНИ 34

В.В.Федина

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ГРОМАДЯНИНА ЯК СКЛАДОВА
ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ 36

І.А. Фесенко ДЕТІНІЗАЦІЯ ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕНН РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ	38
В.Б. Цеханович ІНВЕСТИЦІЙНА БЕЗПЕКА НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ.....	40
П.В.Цимбал, О.М. Іванов ПРАВОВЕ СУПРОВОДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ.....	42
А.Ф. Шевченко, О.М. Шевченко ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ОРГАНІЗОВАНОСТІ ФОНДОВОГО РИНКУ – ВАЖЛИВИЙ НАПРЯМОК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	44
Н.Я. Юрків ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА В РЕАЛЬНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ	46

Секція 2. ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА СТАН ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

А.А. Болдова ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА:НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНТЕРЕС	49
Ю.В. Корнієнко ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ФІНАНСОВУ БЕЗПЕКУ БАНКІВ ...	51
Л.В. Нечипорук ЗАГРОЗИ ФІНАНСОВІЙ БЕЗПЕЦІ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	52
Л.О. Птащенко, М.О. Куряча ВПЛИВ ДІЯЛЬНОСТІ АГРОХОЛДІНГІВ УКРАЇНИ НА СТАН ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	54
А.Г. Щербина ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТОРГІВЛІ НА ФОНДОВИХ БІРЖАХ	57

Секція 3. ПРОБЛЕМИ І ПРІОРИТЕТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЮДЖЕТНОЇ ТА ПОДАТКОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

V.O. Onyschenko, V.V. Topol THE INFLUENCE OF DEBT SUSTAINABILITY ON A FINANCIAL SECURITY OF UKRAINE	59
А.Ю. Бережна, О.В. Мірошніченко СТАБІЛІЗАЦІЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ.....	61
О.М. Дахно ПОДАТКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ.....	64
Т.А. Калита ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ.....	66
А.А. Комеліна СУЧАСНІ ЗАВДАННЯ ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОГО БЮДЖЕТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ІННОВАЦІЙНІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ.....	68

О.В. Комеліна ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	69
І.О. Луніна ПРІОРИТЕТИ БЮДЖЕТНОЇ БЕЗПЕКИ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРАНСПАРЕНТНОСТІ ТА СЕРЕДНЬОСТРОКОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	72
А.В. Майдан ЩОДО ОБ'ЄДНАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ ТА МИТНОЇ СЛУЖБИ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОДАТКОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	74
А.В. Ніконов ПОДАТКОВІ ВАЖЕЛІ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ СОНЯЧНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	76
М.М. Свєрдан ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ У КОНТЕКСТІ РИНКОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ.....	79
О.М. Тищенко, Н.Ю. Тимушева НЕОБХІДНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ МЕХАНІЗМУ МІЖБЮДЖЕТНИХ ВІДНОСИН ДЛЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ.....	81
В.П. Унінець-Ходаківська ПОДАТКОВА БЕЗПЕКА В СИСТЕМІ ІНДИКАТОРІВ БЕЗПЕКИ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРА УКРАЇНИ	83
О.М. Філонич ВПЛИВ ЗАГРОЗ БЮДЖЕТНІЙ БЕЗПЕЦІ ДЕРЖАВИ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ.....	85
Секція 4. СТАБІЛЬНІСТЬ ФІНАНСОВИХ РИНКІВ ЯК ОСНОВА ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	
Martin Balleer THE INFLUENCE OF INSURANCE PRODUCTS PRICING ON FINANCIAL MARKETS STABILIZATION PROCESS	88
О.І. Береславська ВАЛЮТНА СКЛАДОВА ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ.....	90
Т.Г. Венгуренко ВПЛИВ КОРПОРАТИВНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ НА ФІНАНСОВУ БЕЗПЕКУ ДЕРЖАВИ.....	91
Ю.Ю. Вергелюк СТРУКТУРА КРЕДИТНИХ ПОРТФЕЛІВ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ ЯК ЧИННИК СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	93
А.О.Горбачова ЕФЕКТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ НЕДЕРЖАВНИХ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ ЯК ОДИН З ФАКТОРІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	95
Ю.О. Заборовець ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ ТА ЇЇ МІСЦЕ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	97
О.А. Завора АСИМЕТРІЯ ІНФОРМАЦІЇ НА УКРАЇНСЬКОМУ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ	99

В.В. Корнєєв ІНСТРУМЕНТИ СТАБІЛІЗАЦІЇ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	100
Н.П. Мацелюх РОЛЬ ФІНАНСОВОГО РИНКУ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	102
Л.С. Омельченко, Н.В. Харченко РАЗВИТИЕ ИННОВАЦИОННЫХ ФИНАНСОВЫХ ИНСТРУМЕНТОВ В УКРАИНЕ	104
Л.О. Позднякова РОЛЬ СТРАХОВОГО РИНКУ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	106
М.В. Поплавська БЕЗПЕКА ФОНДОВОГО РИНКУ В КОНТЕКСТІ ЗМІЦНЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	108
Л.О. Птащенко, В.І. Іщук ФАКТОРИ ВПЛИВУ ВАЛЮТНОГО РИНКУ НА ФІНАНСОВУ БЕЗПЕКУ ДЕРЖАВИ	111
В.М. Рудой ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОПРИЛЮДНЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	113
М.В. Рябокін ЗНАЧЕННЯ СЕК'ЮРИТИЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	115
В.В. Сінельнік СТАБІЛЬНІСТЬ СТРАХОВОГО РИНКУ ЯК ЕЛЕМЕНТ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	118
О.М. Унінець СТАБІЛЬНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В СИСТЕМІ ЧИННИКІВ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	120
Л.О. Усікова АУДИТОРСЬКІ ДОКАЗИ ЯК ЕЛЕМЕНТ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ	122
А.М. Шевченко ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ В УКРАЇНІ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА МАЙБУТНЄ ФІНАНСОВИХ РИНКІВ	125

Секція 5. ЗАГРОЗИ ФІНАНСОВІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Є.Р. Азімов, Н.В. Приказюк ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ВРЕГУЛЮВАННЯ ГАЗОВОЇ ПРОБЛЕМИ В УКРАЇНІ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ЇЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	127
Х.Ю. Борусевич ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ У ПОСТКРИЗОВИЙ ПЕРІОД	130

<i>Т.Л. Венгловська, Я.М. Ляшенко, Ю.І. Мискін</i> РИЗИКИ ВСТУПУ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ – ЗАГРОЗА ФІНАНСОВІЙ БЕЗПЕЦІ.....	132
<i>Ю.М. Коваленко</i> ІНСТИТУЦІЙНА ЕФЕКТИВНІСТЬ І ДІЄВІСТЬ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	134
<i>О.С. Максименко</i> РОЗШИРЕННЯ РИНКУ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ В СИСТЕМІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПІВ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ	135
<i>С.Б. Манжос</i> ФОРМУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ РУХУ КАПІТАЛУ	137
<i>С.В. Онищенко, О.І. Савицька</i> ЗАГРОЗИ ФІНАНСОВІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	139
<i>Ю.В. Пасічник</i> ЗАГРОЗИ БЮДЖЕТНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ	143

Секція 6. МЕХАНІЗМ ТА СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

<i>Д.Д. Буркальцева</i> УДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ В КОНТЕКСТІ ЗМІЦНЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	145
<i>Н.А. Городиська</i> ПРОБЛЕМИ І ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО ІНЖИНІРИНГУ ТА ІНЖИНІРИНГОВИХ ПІДПРИЄМСТВ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	148
<i>О.О. Єрмак, Ю.В. Жеревчук</i> РОЛЬ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ НАСЕЛЕННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ.....	152
<i>К.В. Ілляшенко</i> МЕНЕДЖМЕНТ УРБАНІЗОВАНОГО ПРОСТОРУ ЯК КЛЮЧОВИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТЕРИТОРІЙ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	154
<i>Я.М. Кашуба</i> ОБГРУНТУВАННЯ МЕХАНІЗМУ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПРИВАТНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ НА ОСНОВІ ВИДІЛЕННЯ БАЗОВОГО СЦЕНАРІЮ	156
<i>О.С.Кириченко</i> РОЛЬ ТА МІСЦЕ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ В КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ УКРАЇНИ	159
<i>І.М. Крекотень, С.О. Винник</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ ВАЛЮТНОЇ ПОЛІТИКИ У СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	161
<i>В.М. Кривошей</i> ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ НАУКОВО-ВИРОБНИЧОЇ СФЕРИ.....	163

<i>Т.Г. Кубах</i> ВПЛИВ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СКЛАДОВОЇ РИНКУ КАПІТАЛУ НА ФІНАНСОВУ БЕЗПЕКУ ДЕРЖАВИ	165
<i>Т.І. Маркелова</i> СОЦІАЛЬНИЙ КАПІТАЛ ЯК НОВА ПАРАДИГМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ.....	167
<i>С.В. Онишко, С.В. Онишко</i> ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА ЯК ДОМІНАНТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ	169
<i>С.В. Онищенко, Є.О. Костенко</i> МОНІТОРИНГ ІНДИКАТОРІВ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	171
<i>О.М. Черчик</i> УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	173

Секція 7. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ

<i>Igor Parkhomenko</i> GERMAN FEDERAL FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY AND ITS FINANCIAL SECURITY FUNCTIONS	176
<i>Г.В. Русанова, О.В. Литвин</i> РОЛЬ ФІСКАЛЬНИХ ОРГАНІВ У РОЗСЛІДУВАННІ ПОДАТКОВИХ ЗЛОЧИНІВ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД.....	178
<i>Т.В. Савченко</i> МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВАЛЮТНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	180
<i>Л.М. Титаренко, А.В. Плужник</i> ІННОВАЦІЙНА СПРЯМОВАНІСТЬ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	183

по-перше, являтиме моноліт, де всі складові – фінансова система і фінансовий механізм діють синхронно та скоординовано в часі й просторі та підпорядковані досягненню єдиної мети;

по-друге, детермінована взаємодією внутрішніх і зовнішніх факторів, що набуває синергетичного ефекту;

по-третє, враховує об'єктивний характер фінансової глобалізації, її можливості, як стимулюючого впливу, так і суттєві втрати для економічного розвитку, що вимагає адаптивності змістовного наповнення тактики фінансових перетворень залежно від результатів динаміки зовнішніх факторів.

Саме розробка науково обґрунтованої фінансової політики здатна стати стартом формування і забезпечити джерелами фінансування економічні перетворення, раціональний рух грошових потоків між основними суб'єктами господарювання, ефективний розподіл і перерозподіл державних доходів для зламу негативних тенденцій, що сформувалися в сучасних умовах та запобігати їх виникненню в подальшому, що в кінцевому підсумку й означає забезпечення належного рівня фінансової безпеки.

Література:

1. *Онишко С.В. До питання розбудови державної політики податкової безпеки в Україні // Науковий вісник Національного університету ДПС України, №3, 2007, С. 103-108.*
2. *М. Арсентьев. Экономическая безопасность // Обозреватель. – 1998. - №5. – С.9.*
3. *Мельник П.В., Онишко Св. В. Фінансова сфера: сутність, тенденції та пріоритети розвитку в Україні // Науковий вісник Національного університету ДПС України, 2009, №1 (44), С. 9-17.*

УДК 336.2:339

С.В. Онищенко, к.е.н., доцент

Є.О. Костенко, асистент

Полтавський національний технічний університет

імені Юрія Кондратюка

МОНІТОРИНГ ІНДИКАТОРІВ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

У сучасних умовах невизначеності глобального розвитку головна увага повинна приділятися цілісному забезпеченню фінансової безпеки, оскільки в національній економічній системі все більшого значення набувають відносини щодо управління фінансовими ресурсами та оптимізації їх використання, а також фінансові важелі й методи, що забезпечують стабільну та ефективну діяльність національних економік.

Під фінансовою безпекою потрібно розуміти такий стан фінансової, грошово-кредитної, валютної, банківської, бюджетної, податкової систем, який характеризується збалансованістю, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх негативних впливів, здатністю забезпечити ефективне функціонування національної економічної системи та економічне зростання [1].

Таким чином, категорію «фінансова безпека» треба розглядати у функціонально-структурному аспекті як сукупність взаємопов'язаних

підсистем безпеки, які відображають функціонування окремих сфер фінансової безпеки держави.

Складність і багатогранність цієї категорії пояснює вплив на неї численних внутрішніх та зовнішніх загроз, до основних з яких можна віднести:

- низький рівень інвестиційної діяльності;
- недосконалість бюджетної системи, надмірний дефіцит Державного бюджету України;
- зростання рівня тіньової економіки, нелегальне переливання коштів за кордон;
- зростання внутрішнього і зовнішнього боргу країни;
- залежність від зарубіжних кредитів тощо.

Для оцінювання впливу цих загроз і безпосередньо рівня фінансової безпеки використовують різноманітні оціночні фінансові індикатори.

Індикатори фінансової безпеки – це такі показники стану фінансової сфери, які в кількісній формі відображають загрози фінансовій безпеці, мають високу чутливість та велику сигнальну здатність попереджати суспільство, державу та суб'єктів ринку про можливі загрози у зв'язку зі зміною макроекономічної ситуації або тих чи інших управлінських рішень у сфері фінансової політики.

Значна кількість індикаторів фінансової безпеки зумовлює необхідність упровадження моніторингових досліджень щодо тенденцій у змінах величин відповідних показників. До основних індикаторів, за якими доцільно здійснювати моніторинг є: дефіцит державного бюджету; рівень перерозподілу ВВП через зведений бюджет України; рівень монетизації ВВП; ступінь доларизації національної економіки; швидкість обігу готівки; відсоткова ставка за банківський кредит; ставка рефінансування НБУ; відношення суми валових міжнародних резервів НБУ до загальної суми річного імпорту; валютний курс; питома вага довгострокових банківських кредитів у загальному обсязі наданих кредитів; відношення суми власних обігових коштів підприємств до суми залучених обігових коштів; питома вага податків в обсязі ВВП [2].

Моніторинг індикаторів фінансової безпеки відіграє важливу роль у сучасних нестабільних умовах розвитку економіки України і потребує здійснення на державному рівні певних заходів, передусім:

— створення постійного робочого органу, що виконуватиме функції проведення комплексного аналізу даних моніторингу, прогнозування появи та розвитку загрозливих явищ в економічній сфері, підготовки інформації щодо стану фінансової безпеки, а також рекомендацій для тих органів виконавчої влади, які відповідають за розроблення та реалізацію фінансової політики і мають враховувати при цьому дію небезпечних для країни чинників;

— створення постійної інформаційно-аналітичної бази моніторингу індикаторів фінансової безпеки;

— нормативного визначення основних джерел формування первинної інформації з питань фінансової безпеки, порядку її подання до зазначеного робочого органу та інших органів виконавчої влади, які відповідають за розроблення й реалізацію фінансової політики;

— органи виконавчої влади, відповідно до їх компетенції та з урахуванням реальної ситуації в економіці, повинні нести відповідальність як за розроблення й упровадження конкретних заходів щодо усунення або послаблення дії чинників, що створюють загрозу фінансовій безпеці України, так і за періодичне визначення та обґрунтування порогових значень показників фінансової безпеки, вихід за межі яких призводить до руйнівних тенденцій у сфері економіки.

Розв'язання цих проблем в сукупності з впровадженням ефективної системи моніторингу індикаторів фінансової безпеки дозволить своєчасно оцінювати й реагувати на існуючі та потенційні загрози, що виникають в національній економіці й на міжнародній арені, а також коригувати порогові значення вищезгаданих індикаторів залежно від ситуації та перспектив розвитку економіки при забезпеченні високого рівня фінансової безпеки.

Література:

1. Варналій, З. С. Економічна безпека: навч. посіб. / З. С. Варналій. – Київ: Знання, 2009. – 647 с.
2. Шлемко, В.Т. Економічна безпека України: сутність і напрямки забезпечення / В.Т. Шлемко, І. Ф. Білько. – Київ: НІСД, 1997. – 144 с.
3. Методика розрахунку рівня економічної безпеки України. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://me.kmu.gov.ua/control/uk/index>

УДК 366

*О.М. Черчик, к.е.н., доцент
Полтавський університет економіки і торгівлі*

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Сучасний стан фінансово-кредитної сфери нашої країни, який характеризується поступовим виходом із затяжної економічної кризи, продовжує загрожувати національним інтересам незалежної держави, надзвичайно актуалізує проблему національної безпеки, в тому числі й таку її важливу складову як фінансова. Світовий досвід свідчить, що стан фінансово-кредитної сфери будь-якої країни має відповідати вимогам ринкової економіки, бути безпечним. У зв'язку з цим реалізація на практиці рекомендацій щодо підтримання фінансової безпеки на належному рівні сприятиме завершенню ринкових перетворень в країні, зростанню рівня забезпеченості фінансової безпеки підприємств, підвищенню захищеності людини.

Головною умовою розвитку підприємства є належний рівень фінансового забезпечення, критерієм якого виступає фінансова безпека підприємств. Виконання цієї умови дозволить їм ефективно функціонувати та запобігати банкрутства.

У сучасних умовах господарювання головним фінансовим інтересом економічної діяльності підприємства виступає зростання його ринкової вартості, а основними складовими фінансових інтересів є: максимізація